

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Úředníci a zaměstnanci ve veřejné správě ČR

JUDR. Simeona Zikmundová

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

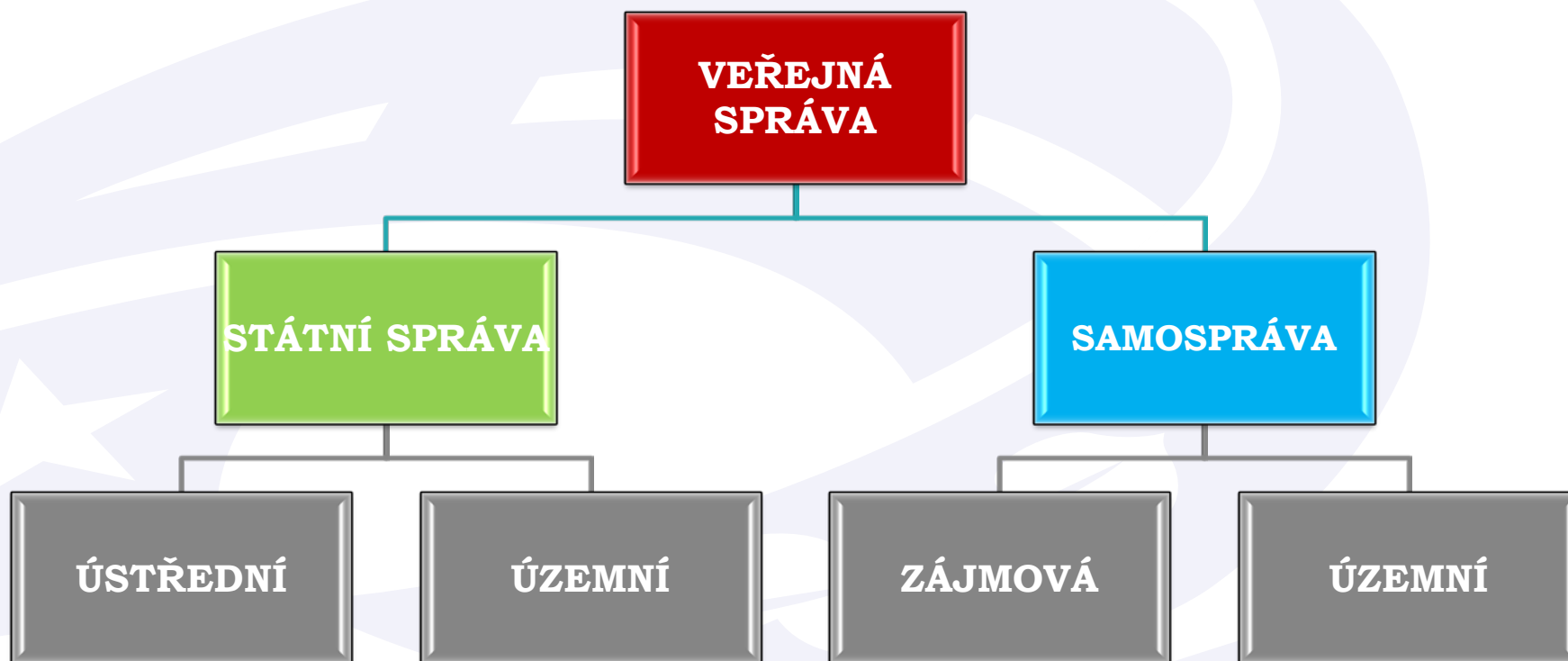

Veřejná správa - definice

- **souhrn** veřejně prospěšných **činností**, které sledují veřejný (státní, regionální, obecní) zájem nebo cíl
- **soubor osob a institucí** (orgánů a subjektů veřejné správy), které vykonávají veřejně prospěšnou činnost, která směřuje k zajištění veřejného zájmu
- **system zahrnující 2 subsystémy – státní správu a samosprávu**
- správa (administrativa) veřejných záležitostí, která sleduje naplňování veřejných cílů a je vykonávána ve veřejném zájmu
- organizuje chod veřejných záležitostí a veřejných služeb ve státě a ochraňuje veřejné zájmy
- je **službou veřejnosti (definice § 4 správního řádu)**

Veřejná správa - systém

Veřejná správa – zákonná východiska

ÚSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY + Listina základních práv a svobod

- Čl. 1: Lid je zdrojem veškeré státní moci; vykonává ji prostřednictvím orgánů **moci zákonodárné, výkonné a soudní.**
- Čl.79: Ministerstva a jiné správní úřady lze zřídit a jejich působnost stanovit pouze zákonem. Právní poměry státních zaměstnanců v ministerstvech a jiných správních úřadech upravuje zákon.
- Čl. 99: Česká republika se člení na **obce**, které jsou **základními územními samosprávnými celky**, a **kraje**, které jsou **vyššími územními samosprávnými celky.**
- Čl. 100: Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.
- Čl. 101: Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.

Veřejná správa je službou veřejnosti

Působnost – právně vymezený obsah a rozsah činností, ve kterých stát, regiony a obce realizují svá práva a povinnosti, oblasti, v nichž stát a územní samosprávné celky působí, úkoly, které řeší:

1. **Samostatná** – právo na samostatné spravování vlastních záležitostí územního samosprávného celku (pečovatelská a obhospodařovatelská činnost, péče o rozvoj území, majetek, zřizované organizace, vydávání právních norem)
2. **Přenesená** – povinnost zajistit výkon státní správy přenesený na územní samosprávný celek prostřednictvím zákonů (výkon činností státu, za stát, jeho jménem, úředníky, kteří jsou zařazeni do orgánu samosprávného celku, příspěvek na výkon, povinné vzdělávání úředníků, vydávání právních norem)

Působnost státu je definována „kompetenčním“ zákonem č. 2/1969 Sb., a řadou dalších zákonů zřizujících jednotlivé ústřední správní orgány.

Veřejná správa – spojený model

spojený model
veřejné správy

samostatná
působnost ÚSC

přenesená
působnost ÚSC

Úrovně administrativního členění

podle rozsahu přeneseného výkonu 3 typy obcí

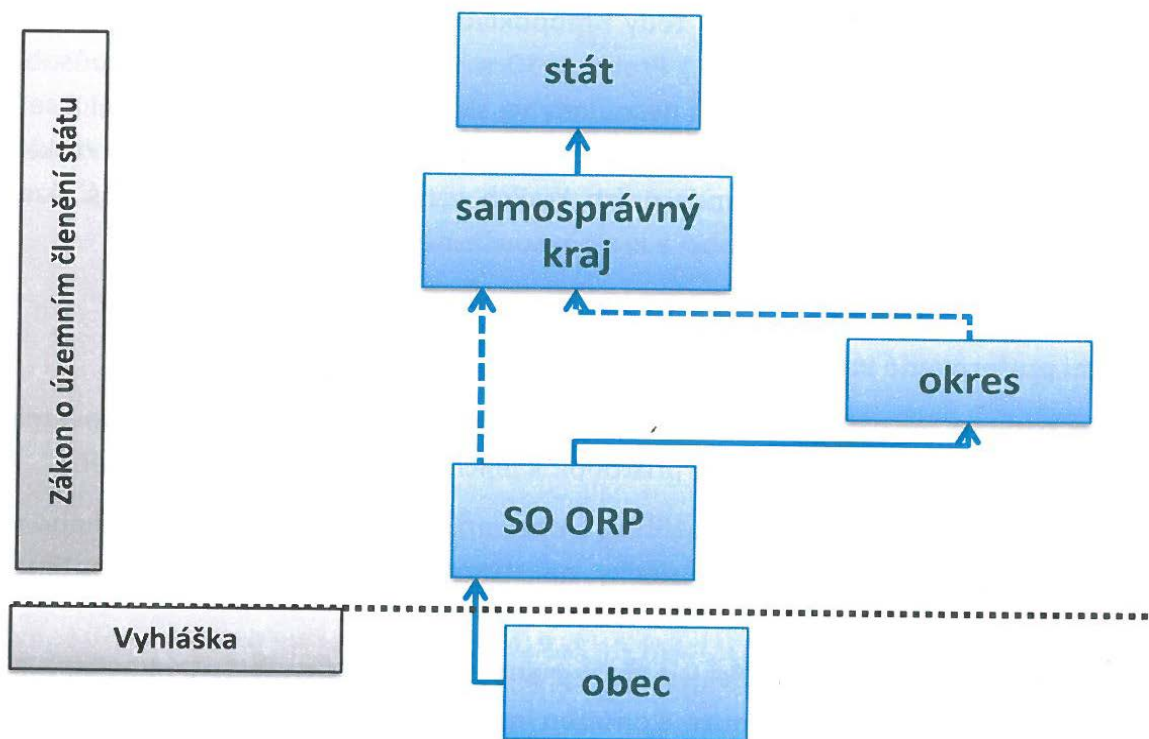
- Se základním výkonem – I. typ
- S pověřeným úřadem - II. typ
- S rozšířenou působností – III. typ

Úrovně administrativního členění		
Jednotka	Počet	Úřad
Územní kraj	7	0
<u>Kraj</u> (správní kraj)	14	<u>Krajský úřad</u>
<u>Okres</u>	76+Praha	<u>okresní úřady</u> zrušeny
<u>Obec</u> s rozšířenou působností	205	<u>Obecní úřad</u> (podle typu obce – 4 typy: magistrát, městský úřad, úřad městyse, obecní úřad)
<u>Obec</u> s pověřeným úřadem	393	
<u>Obec</u>	6 253	

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Vláda přijala v listopadu 2016 novou variantu uspořádání

Veřejná správa - charakteristika

Činnost veřejné správy ČR (Ústava ČR, Správní řád) =

- specifický charakter prostředí
 - regulované, předvídatelné, finančně zajištěné – systémová konkurenční výhoda?
- činnosti, které službu zajišťují, provádějí **LIDÉ**,
- úřad nedosáhne ničeho, na co nemá **LIDI**,
- **LIDÉ** dělají nejlépe to, co dovedou, co umí,
- **LIDÉ** už neudělají nic, pokud to dělat nechtějí!

Veřejná správa

Je zajišťována zaměstnanci a úředníky:

1. Územní samosprávné celky – úředníci územních samospráv a zaměstnanci podle zákoníku práce
2. Stát (ústřední orgány státní správy) – státní úředníci na služebních místech a zaměstnanci na pracovních místech

Liší se zákonnou úpravou poměrů, jinou mírou subsidiarity zákoníku práce, vzděláváním, hodnocením a procesní normou, která se na záležitosti jejich poměrů uplatní (správní řád).

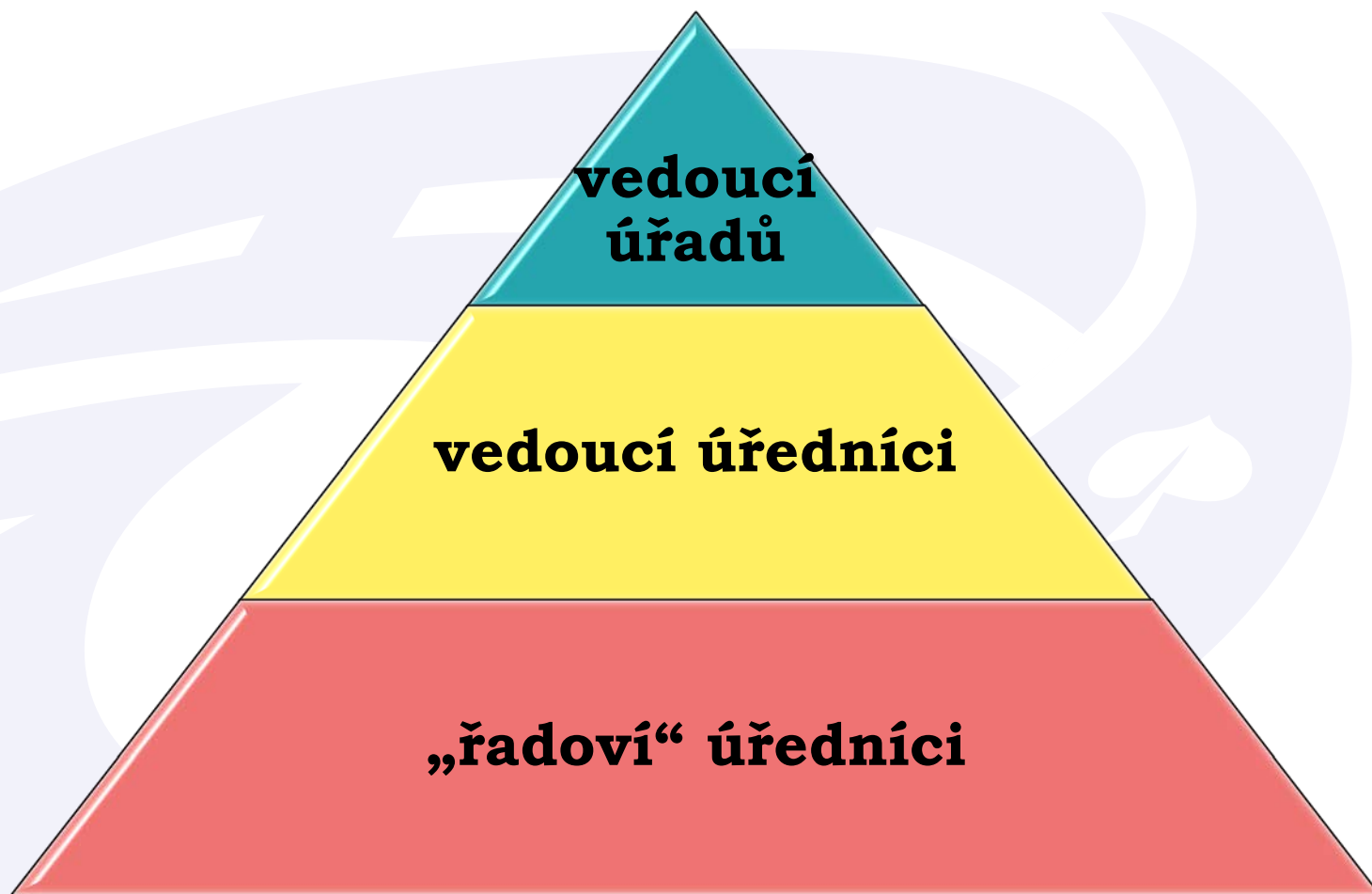
Úředníci územních samospráv

- **zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů**
- vyhláška č. 304/2012 Sb., o uznání rovnocennosti vzdělání úředníků územních samosprávných celků
- **vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samospráv. celků**
- **právní úprava pracovního poměru úředníků ÚSC:**
 - řídí se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce
 - některé záležitosti jsou však odchylně upraveny v zákoně č. 312/2002 Sb.
 - příklady odlišné úpravy: převedení na jinou práci, pracovní pohotovost, odvolání z funkce vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu)

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Úředníci – ÚSC - kategorie

Úředníci územních samospráv

zaměstnanec ÚSC zařazený do jeho úřadu, který se podílí na výkonu správních činností

zaměstnanec:

- osoba v pracovním poměru k ÚSC
- vznik pracovního poměru:
 - pracovní smlouva – „řadoví“ úředníci
 - jmenování – vedoucí úředníci

zařazení do obecního úřadu:

- počet zaměstnanců stanovuje **rada ÚSC**
- úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele (zde výběr konkrétních osob na jednotlivá pracovní místa) plní **vedoucí úřadu** (tajemník či ředitel)

Správní činnosti

plnění úkolů v samostatné nebo přenesené působnosti územního samosprávného celku podle zvláštních právních předpisů

správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem (**vyhláškou č. 512/2002 Sb.**) zajišťuje ÚSC prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost

zmíněná vyhláška mj. obsahuje:

- taxativní výčet těch správních činností, pro které se vyžaduje ověření ZOZ zkouškou
- obsahy těchto správních činností

Vedoucí úředníci územních samospráv

úředník, který je **vedoucím zaměstnancem**:

- **vedoucí úřadu**
- **vedoucí (ředitel) odboru**
- **vedoucí oddělení**

je oprávněn stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny, jeho **pracovní poměr vzniká jmenováním, jmenování provede vedoucí úřadu**

(s výjimkou vedoucích odborů obecního nebo krajského úřadu a ředitelů odborů Magistrátu hl. m. Prahy, které jmenuje a odvolává rada obce, kraje či hl. m. Prahy – specialita stanovená zákony o USC)

Vedoucí úřadu

vedoucí úředník, který vykonává funkci:

- tajemníka obecního úřadu
- ředitele krajského úřadu či Magistrátu HMP

jmenuje a odvolává:

- tajemníka OÚ starosta se souhlasem ředitele KÚ
- ředitele KÚ hejtman se souhlasem ministra vnitra
- ředitele MHMP primátor se souhlasem ministra vnitra

příklady jeho pravomocí:

plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele

je nadřízeným všem zaměstnancům ÚSC zařazeným do úřadu příslušného ÚSC

Úředníci územních samospráv

- dodržovat ústavní pořádek a právní předpisy vztahující se k jejich práci
- hájit veřejný zájem
- prohlubovat si kvalifikaci
- jednat a rozhodovat nestranně
- zdržet se jednání, které by vedlo ke střetu zájmů
- v souvislosti s výkonem práce nepřijímat dary či jiné výhody
- zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl při výkonu zaměstnání
- pracovat svědomitě a řádně dle svých sil, znalostí a schopností, plnit pokyny vedoucích úředníků
- plně využívat pracovní doby a pracovní prostředky,
- plnit kvalitně, hospodárně a včas pracovní úkoly
- zachovávat pravidla slušnosti při úředním jednání

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

System vzdělávání úředníků samospráv

Zkouška odborné způsobilosti

- a) **příprava k ověření ZOZ** (kurzy)
- b) **ověření ZOZ** (zkouška)
 - vzdělávání v oblasti 30 správních činností vyjmenovaných ve **vyhlášce č. 512/2002 Sb.**
 - ZOZ je třeba prokázat **do 18 měsíců** od vzniku pracovního poměru nebo od zahájení výkonu příslušné správní činnosti
 - ZOZ ověřují tříčlenné **zkušební komise** složené z odborníků na obecnou část a na zvláštní část zkoušky

Odměňování úředníků ÚSC

Nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě a v jejich mezích též podle kolektivní smlouvy či vnitřních předpisů.

Vládní nařízení stanovuje pro zaměstnance ve veřejných službách a správě způsob zařazení do platových tříd (16) a platových stupňů (12), a to na základě jejich kvalifikačních předpokladů a započitatelné praxe.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Státní služba

<http://www.mvcr.cz/sluzba/>

zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě

nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností

nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců

nařízení vlády č. 106/2015 Sb., o oborech státní služby

právní úprava služebního poměru státních úředníků:

- zásadně se řídí zákonem o státní službě, který přímo odkazuje na zákoník práce
- dále se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Státní služba

státní tajemník

**vedoucí
služebního
úřadu**

**představení – ředitelé
odborů a vedoucí
oddělení**

řadoví státní úředníci

Specifické instituty státní služby

- Organizace státní služby a služebního úřadu
- Systemizace služebních a pracovních míst
- Vznik, změny a skončení služebního poměru
- Kárná odpovědnost a kárné řízení
- Služební doba a doba odpočinku
- Odměňování státních zaměstnanců
- Služební hodnocení státního zaměstnance
- Stížnost
- Řízení ve věcech služby

Úkol manažerů – zákonná východiska

Zákoník práce, Zákon o státní službě, Zákon o úřednících územních samosprávných celků, Antidiskriminační zákon, služební předpisy ...

Zaměstnanci jsou povinni:

pracovat řádně podle svých sil, **znalostí a schopností**, plnit pokyny nadřízených vydané v souladu s právními předpisy a spolupracovat s ostatními zaměstnanci

Vedoucí zaměstnanci/představení a vedoucí úředníci jsou dále povinni:

řídit a kontrolovat **práci** podřízených zaměstnanců a hodnotit jejich **pracovní výkonnost a pracovní výsledky**

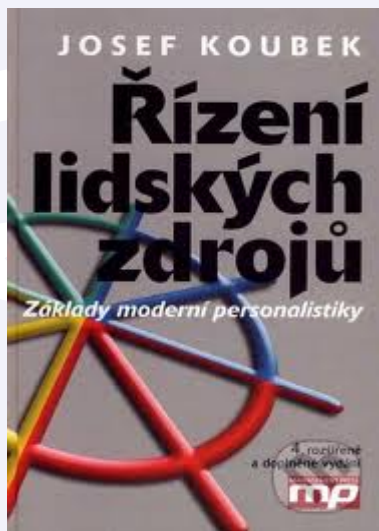
Představení jsou dále povinni: řídit a kontrolovat výkon služby podřízenými státními zaměstnanci, průběžně hodnotit výkon služby státních zaměstnanců a podílet se na jejich služebním hodnocení

Úkol manažerů – řídit výkon

Řízení výkonu stojí na **5 pilířích**:

1. Formulace cílů
2. Měření výsledků
3. Zpětná vazba
4. Odměna za výsledek
5. Rozvoj výkonu

Úkol manažerů – veřejné finance

Odpovědnost - povinnosti ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole (za použité veřejné prostředky - vedoucí orgánu veřejné správy, řídící kontrola ...)

Zásada 3E i v řízení lidských zdrojů = veřejné prostředky jsou vynakládány:

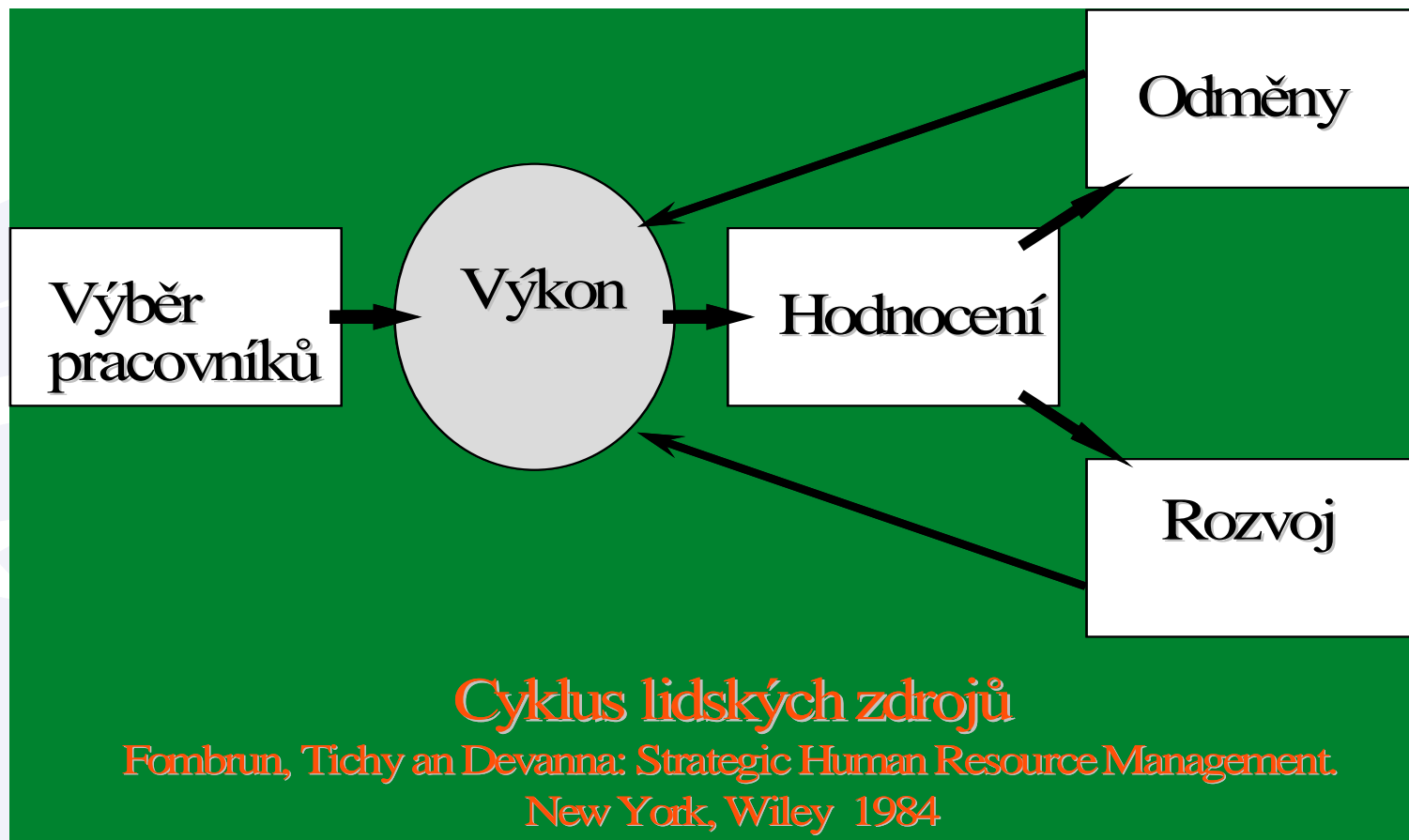
- hospodárně
- efektivně
- účelně

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Řízení lidského kapitálu = ŘLK

Řízení lidského kapitálu – strategie personální práce – kontext

Základní dokument, který navazuje na strategii úřadu a aplikuje společné hodnoty, cíle a aktivity v oblasti ŘLK

Obsah:

- Naplňuje zásadu 3E v personální práci
- Staví útvar ŘLK jako metodického a odborného garanta personálních činností a zároveň jako partnera vedoucím úředníkům/představeným/zaměstnancům
- Uskutečňuje základní poslání oddělení ŘLK: **3S**
- HR marketing
- Rozdíly v organizacích veřejné správy

Hodnocení pracovního výkonu = nástroj řízení požadovaného výkonu

VÝKON = VÝSLEDKY + KOMPETENCE

Jak se zaměstnanec zachoval, posouzení
podaných výkonů

Nastavujeme, jak se zaměstnanec má zachovat

Návrhy kroků potřebných k dosažení
požadovaného pracovního chování

Hodnocení pracovního výkonu

- **povinnost vedoucího zaměstnance** dle zákoníku práce § 302 písm. a) hodnotit pracovní výkonnost a pracovní výsledky podřízených zaměstnanců (metodika úřadu vlády), **povinnost představených** dle zákona o státní službě § 78 a)) řídit a kontrolovat výkon služby podřízenými státními zaměstnanci, průběžně hodnotit výkon služby státních zaměstnanců a podílet se na jejich služebním hodnocení
- právo na rovné zacházení a zákaz diskriminace ve věcech pracovních včetně odměňování dle zákona č. 198/2009 Sb.,

Shrnutí – otázky

- Pozorovala jsem rozdíly v úřadech veřejné správy ČR?
- Je potřeba definovat komplexní definici pracovního výkonu/ výkonu služby?
- Je potřeba vzdělávat manažery veřejné správy na základě identifikovaných vzdělávacích potřeb systematicky?
- Je potřeba doplnit normativní úpravu řízení lidských zdrojů ve veřejné správě ČR?

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Tento výstup lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons
CC BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).

Prostor pro rozhovor

simeona.zikmundova@mmr.cz